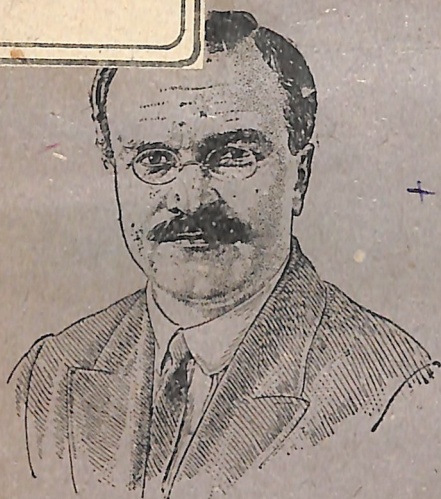

24 178

925

ՍՏԱԽԱՆՈՎԱԿԱՆ
ԲԱՆՎՈՐ—ԲԱՆՎՈՐՈՒՇԻՆԵՐԻ
ՀԱՄԱՄԻՈՒԹԵՆԱԿԱՆ
ԱՌԱՋԻՆ ԽՈՐՀՐԴԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ

Վ. Մ. ՄՈԼՈՏՈՎ

ՍՏԱԽԱՆՈՎՅԱՆ ԺԱՐԺՄԱՆ ՅԵՎ
ԲԱՆՎՈՐ ԴԱՍԱԿԱՐԳԻ ԿՈՒԼՏՈՒՐԱ-
ԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ

331.87

Մ-26

ՀԿ(Բ)Կ ԿԿ ԿՈՒՍՀՐԱՑ • ՅԵՐԵՎԱՆ

[15 JAN 2010]

331-87

Մ-86

ար

Պատկերահանք բոլոր յետկիսմանի, միացնել

ՍՏԱԽԱՆՈՎԱԿԱՆ
ԲԱՆՎՈՐ-ԲԱՆՎՈՐՈՒՅԻՆԵՐԻ
ՀԱՄԱՄԻՈՒԹԵՆԱԿԱՆ ԱՌԱՋԻՆ
ԽՈՐՀՐԴԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ
1935 թ. ՆՈՅԵՄԲԵՐԻ 16-ԻՆ

Վ. Մ. ՄՈԼՈՏՈՎ

ՍՏԱԽԱՆՈՎԱԿԱՆ ՇԱՐԺՄԱՆ
ՅԵՎ ԲԱՆՎՈՐ ԴԱՍԱԿԱՐԳԻ
ԿՈՒՆՏՈՒՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ

925

~~11163~~

ՀԵ(Բ)Կ ԿԿ ԿՈՒՍՀՐԱՑ . • ՇԵՐԵՎԱՆ

Քարգ. Հ. Թուրշյան, խմբ. Ն. Մոկինց
Սրբազրիչ Վ. Զիդեշյան

▲
Գլավխի լիազոր C—86, հրամ. № 331
սղտավեր № 387, ախրած 15,000, ինդեքս II—80

▲
Հայկուստրոսի սպարան, Յերեվան Ալլահվերդյան № 27

(6591-50)

В. М. МОЛОТОВ
О стахановском движении
и культурности рабочего
класса

Армпартиздат, Эривань, 1935

4758-91

1. ՈՎՔԵՐ ԵՆ ՍՏԱԽԱՆՈՎԱԿԱՆՆԵՐԸ ՅԵՎ ԻՆՁԻ՞ ՅԵՆ ՀԱՍԵԼ ՆՐԱՆՔ

Ընկերներ, մեր խորհրդակցությունը, վորը հա-
մեծություն կոչվեց արդյունաբերության ու տրանսպոր-
տի ստախանովական բանվորների ու բանվորուհիների
համամիութենական առաջին խորհրդակցություն, վե-
րածվեց բանվոր դասակարգի մեջ տեղի ունեցող այն
նոր սոցիալիստական վերելքի մի փայլուն ցույցի, վո-
րը կոչվեց ստախանովյան շարժում:

Դեռ յերեկ կարելի չէր կարծել, թե ստախանովա-
կանները աշխատանքի բարձր արտադրողականության
հաղվադյուն հերոսներ են առանձին հանքահորերում
ու գործարաններում, թե կան միայն ստախանովական
առանձին բանվորներ և ստախանովական բանվորների
առանձին բրիգադներ, բայց նոր վերելքի ընդհանուր
պատկերը դեռ չէր յերևում: Այս խորհրդակցության
ամբիոնից հնչեցին արդյունաբերության ամենատարբեր
ճյուղերի և մեր տրանսպորտի շատ չրջանների ստա-
խանովական բանվորների ձայները, վորոնք հրաշալի
կերպով արտահայտեցին վո՛չ միայն իրենց տրամա-
դրությունները, այլև այս խորհրդակցությանը ներկա
չեղող բազմահազար ստախանովականների տրամա-

ցել դարբնոց, վորպես կռա՛ն յուղող: Անցյալ տարի աշնանից աշխատում է չողեչարժ կռանի վրա: Այս տարվա սեպտեմբերի 27-ից դիմում է տվել Համ.Կ(Բ)Կ համակրող ընդունվելու համար:

Ահա կոչկադորժ ընկ. Սմեռանինը, Լենինդրադի «Սկորոխոդ» դործարանի բանվոր: Նա 32 տարեկան է: 1916 թվականից, այսինքն 13 տարեկան հասակից մտել է կոչի դործարանը և աշխատել է որակա՛ն տասական ժամ, վորպես կաղապարներ քանդող: 1928 թվականին ավարտել է Ֆարգորժուսը: 1928 թվականից մինչև 1929 թվականը յեղել է Կարմիր բանակում, վորտեղ սովորել է դեղի հրետանային դպրոցում: Բանակից հետո սկսել է աշխատել «Սկորոխոդ» դործարանում: Նա անկուսակցական է:

Միքանի տվյալներ հաղորդեմ Վիչուկայի ջուլ-հակուհիներ Յե. և Մ. Վինոգրադովաների կենսա-գրությունից:

Յե. Վինոգրադովան բանվորական ընտանիքից է, 21 տարեկան: 1931 թվականին ավարտել է Ֆարգորժուսը: 1935 թվականին տեխնիկական մինիմումի քըն-նություն է տվել «դերադանց» գնահատականով: Արտադրության մեջ է 1931 թվականից: Նա կոմյերի-տուհի յե 1930 թվականից:

Նրան հերթավորսող Մ. Վինոգրադովան նույնպես բանվորական ընտանիքից է, 25 տարեկան: 1925 թվա-կանից աշխատում է վորպես ջուլհակ, 1935 թվականին քըննություն է տվել տեխնիկական մինիմումից «դերա-դանց» գնահատականով: Նա անկուսակցական է:

Վերջպես Դոնեցի յերկաթուղու մեքենավար ընկ. Կրիվոնոսը: Նա 25 տարեկան է, բանվորի դավակ:

1925 թվականից սկսել է իր աշխատանքային ստաժը աշակերտ մտնելով Ֆարգորժուսը, վորն ավարտել է 1929 թվականին: 1935 թվականին չողեչարչային յերկ-րորդ կարգի մեխանիկի տեխնիկական քըննություն է տվել «դերադանց» գնահատականով: Նա կոմունիստ է 1929 թվականից: Ինչպես հայտնի յե յերկաթուղում իր կատարած որինակելի աշխատանքի համար, ընկ. Կրիվոնոսն արդեն պարգևատրվել է Լենինի շքանշա-նով:

Ահա ամենաականավոր ստախանովականների կեն-սագրությունները, նրանց, վորոնց պատկանում է այդ շարժման նախաձեռնությունը: Մեր առջև կանգնած են դեռ յերիտասարդ մարդիկ: Նրանք բոլորն էլ բանվո-րական ընտանիքից կամ աշխատավոր դյուղացիներից են դուրս յեկել: Նրանց, ինչպես և մյուս ստախանո-վականների համար բնորոշ է նրանց համառությունն ուսման մեջ: Նրանցից միայն առաձին մարդիկ արդեն կոմունիստ կամ կոմյերիտական են դարձել, իսկ մե-ծամասնությունը միայն վերջին ժամանակներս է մտել կուսակցությանը համակրողների շարքերը, վոմանք էլ դեռ անկուսակցական են:

Այդ բոլորը ցույց է տալիս, վոր այս մարդիկ դուրս են յեկել բանվորների սովար խավերից, վոր նրանք բանվորական մասսայի մսից ու արյունից են, վոր նրանք այն մարդիկն են, վորոնք մեծամասնու-թյուն են կազմում բանվոր դասակարգի մեջ, բայց նրանք հատուկ հատկությունների տեր մարդիկ են: Նրանց դլխավոր հատկությունն այն է, վոր բարձր դիտակցության մարտիկներ են մեր աշխատանքային ճակատում, վոր նրանք աշխատանքը սիրող, իրենց ու-

ցիտալիստական հայրենիքին նվիրված մարդիկ են, բուրժուազիային տապալած բանվոր դասակարգի խնկարկն հաղթանքները: Այդ մարդիկ, վորոնք խիզախորեն փչրել են իրենց աշխատանքի ճահճացած նորմաները և հաղթական են դուրս յեկել աշխատանքի նոր, ավելի բարձրը կազմակերպության մեջ, աճել են նոր կյանքի համար, կապիտալիստական ստրկությունից ազատագրված աշխատանքի լիակատար հաղթանակի համար պայքարող, իսկական մարտիկների հատկություններով:

Այն, վոր նրանք հանդիսանում են սոցիալիզմի համար պայքարող իսկական մարտիկները նոր համալրում—դա նրանց ուժն է:

Այն, վոր նրանք տալիս են սոցիալիզմի համար մղվող պայքարի նմուշներ,— դա յե նրանց որինակի նշանակութունը:

Միմիայն հասկանալով այդ գործում բողջեիկյան կուսակցության կատարած դերը, կարելի յե ըմբռնել, թե ինչպես կարող եր կատարվել այդ: Միմիայն բողջեիկյան պրոպագանդը բանվորական մասսաներում և բողջեիկ կազմակերպիչների ակտիվությունն արդյուկանաբերության ու տրանսպորտի ասպարեզում կարող եյին հոգ պատրաստել ստախանովականների, բուսիզինականների, սմետանինականների, վինոգրադովականների և կրիվոնոսականների յերևան դալու համար: Բողջեիկյան զաղափարային դաստիարակությունն այս տարիների ընթացքում հրապարակ հանեց այնպիսի կոմունիստներ, վորոնք իրավամբ կարող են ստախանովյան շարժման կազմակերպիչներ համարվել:

Այդպիսի հանձնադրեր կոմունիստներից մեկի մա-

սին, աշխատամասի կուսկազմակերպիչ ընկ. Դյուկանովի մասին, վոր հանդիսանում է Ստախանովի մերձավոր ընկերն աշխատանքում և վորն Ստախանովից մի որ հետո տվեց աշխատանքի ավելի բարձր արտագրողականություն, քան ինքը՝ Ստախանովը քարածխի հանույթի իր առաջին ռեկորդի ժամանակ, պետք է խոսել առանձին:

Ընկ. Դյուկանովը 36 տարեկան է: Նրա հայրը հանձնադր է, իսկ ինքը մեծացել է դյուկով: 12 տարեկան հասակում բատրակ է դարձել, 17 տարեկան հասակում հեռացել է դյուկից և մինչև հեղափոխությունը բատրակություն է արել կուլակների մոտ ու չաքարի գործարանատերերի ֆերմաներում: Յեղել է Կարմիր բանակում, մասնակցել է սպիտակների դեմ մղվող մարտերին: Տանջվել ու խոշտանգվել է դենիկինյան գերության մեջ: 1924 թվականին յեկել է հանք և շուտով սկսել է աշխատել վորպես հորատող: 1935 թվականին պետական-տեխնիկական քննություն է տվել «գերազանց» գնահատականով: Կոմունիստ է 1929 թվականից: Ինչպես տեսնում եք, կոմունիստին արժանի կենսագրություն է: Ահա այդպիսի մարդիկ, ինչպիսին է կոմունիստ Դյուկանովը, հանդիսանում են ստախանովյան շարժման իսկական կազմակերպիչները: (Ծափահարություններ):

Ընկ. Դյուկանովը, «Իրմինո» չախտի կուսկազմակերպիչ ընկ. Պետրովի հետ միասին, մեծ դրոժ կատարեցին առաջին ստախանովականների, նոր շարժման առաջին որինակների կազմակերպման ասպարեզում Դոնբասում: Հենվելով բանվորական մասսայում շտնվող այդպիսի մարդկանց վրա, և դաստիարակելով

ամբողջ բանվոր դասակարգը սոցիալիզմի համար անձնուրաց պայքար մղելու վրդով, մեր կուսակցությունը հանդիսանում է ստախանովյան շարժման վողեշնչողը։ Ստախանովականներին դատախարակում, առաջ է տանում ու կազմակերպում է Լենինի-Ստալինի կուսակցությունը։ (Ծափահարություններ)։

Ստախանովականներն — ստալինյան աշակերտներ են։

Որքանիկիձե. — ձիշտ է։

(Բուրն ծափեր։ Խորհրդակցութեան մասնակիցներն ուղեկա յեն սարքում ի պատիվ ընկեր Ստալինի։ Բուրն վոտֆի յեն կանգնում, հնչում են ուռաներ։ Բացականշություններ՝ «Կեցցե՛ր ընկեր Ստալինը։ Ուռա՛»։ «Կեցցե՛ր ընկ. Մուրտովը։ Ուռա՛»)։

Մուրտով. — Ստախանովականների կենսադրությունից դուք տեսնում եք, վոր նրանք, մեծ մասամբ դեռ կոմունիստներ չեն, բայց փորձեցեք բաժանել ստախանովականներին, բուսիդինականներին, կրիլոնոսականներին և մյուսներին մեր կուսակցությունից։ Նրանց չի կարելի բաժանել մեր կուսակցությունից, վորովհետև նրանց ծնել է Հոկտեմբերյան հեղափոխությունը, նրանց ծնել է Լենինի-Ստալինի կուսակցությունը, վոր ստախանովականների նախաձեռնությունը դարձրել է սոցիալիզմի համար մղվող պայքարի մի նոր փերելը։ (Ծափահարություններ)։

Առաջիկա մենք ունենք ստախանովյան շարժման միայն առաջին հաջողությունները։ Այդ շարժման իսկական ծավալումը դեռ մեր առաջն է։ Մենք վոչ մի կերպ չպետք է հանդստանանք ձեռք բերված արդյունքներով։ Ինքնագոհությունը խորթ է մեր կուսակցու-

թյանը։ Բուլշևիկներն ուժեղ են ինքնաքննադատությամբ։ Մեղանից, կազմակերպիչ՝ կոմունիստներից, ստախանովյան շարժումը կազմակերպելու մեր հրմտությունից, մանավանդ մեր աշխատանքի թերությունները հաղթահարելու և հետ մնացող ճակատամասերն առաջ մղելու համար, — դրանից է կախված լինելու սոցիալիզմի համար մղվող պայքարի նոր փերելը։

Վերցնենք թեկուզ Դոնբասը, վորտեղ ծնունդ առավ ստախանովյան շարժումը։ Այստեղ քիչ չեն այնպիսի որինակներ, վորոնք ցույց են տալիս հանքահատ մուրճով աշխատող շախտյորներին աշխատանքի աննախընթաց բարձր արտադրողականությունը։ Դա մեծ նվաճում է, վոր հարկավոր է ամեն կերպ ամբապնդել։ Սակայն Դոնբասում ածխի գլխավոր մասսան տալիս են Գայլիկոնող մեքենաներով աշխատող հորատողները։ Այնինչ, դեռ վոչինչ չի լավում գայլիկոնող մեքենաներով աշխատող բանվորների ստախանովյան շարժման հաջողությունների մասին։ Ըստ յերևութին նույնիսկ Դոնբասում, վորտեղ սկսվել է այդ շարժումը, ստախանովյան շարժումն ինչպես հարկն է կազմակերպելն այնքան էլ հեշտ դործ չէ։ Պարզ է, վոր կազմակերպման հարցերը պետք է դնել ստախանովյան շարժման ղեկավարման խնդիրների կենտրոնում։

Մենք հետ ենք մնացել լայն սպառման ապրանքների արտադրության ասպարեզում, մեղ մոտ պակասում են այդ ապրանքները, իսկ գլխավորը՝ նրանց վորակը չառ դեպքերում անբավարար է։ Մինչդեռ այստեղ հանդես յեկող ստախանովականները, բուսիդինական-

ները և ուրիշներն արդարացիորեն ընդգծում են աշխատավորութեան պահանջների աճումը և նրանց նոր պահանջները կուլտուրայի ամեն տեսակ առարկաների ներկատմամբ՝ դաշնամուրի և յերաժշտական այլ գործիքների, ռադիոյի, պատեֆոնի, լավ կոշիկի, գեղեցիկ հագուստի և այլ առարկաների նկատմամբ։ Ստախանովյան շարժումն աճում է լայն սպառման ապրանքներ արտադրող արդյունաբերութեան մեջ և այդ կողմի մեղ՝ մեծ ռեզերվներ հայտնաբերելու այդ գործում։ Սակայն պետք է հաշիվ առնել այն, վոր լայն սպառման ապրանքների արտադրութեամբ վերադառնում են հսկայական թվով խոշոր ու վոքր ձեռնարկութեաններ, վոր այդ ձեռնարկութեանները դառնում են բազմաթիվ տնտեսական կազմակերպութեանների ձեռքում և այդ բոլորի կապակցութեամբ լայն սպառման ապրանքների արտադրութեան ծավալման ճանապարհին հաճախ ամեն տեսակ բյուրոկրատիկ խոչընդոտներ են կուտակվում։ Վոչ մի ստախանովյան, կամ վինոգրադովյան շարժում չի կարող, ինչպես հարկն է, ծավալվել, և չի կարող այդ գործում մեծ դեր խաղալ, յեթե բյուրոկրատիզմը ղեկավարողականներում և այստեղ պատշաճ հակահարված չըստանա։ Ստախանովյան — սմետանինյան — վինոգրադովյան շարժումն ավելի հրամայական է դարձնում մեր պայքարը մեր տնտեսական կազմակերպութեաններում դոյութեան ունեցող բյուրոկրատիզմի ու չիռնովիկական քաղաքականության դեմ։

Վերցրեք յերկաթուղային տրանսպորտը, վորի հաջողութեաներով մենք պարծենում ենք այժմ լիակատար իրավունքով։ Իրոք վոր մեծ քայլ է արված դեպի

առաջ և տրանսպորտի ստախանովականների կրիվոնոսյան շարժումն ողնում է այդ հաջողութեանների հետագա զարգացմանը։ Յերկաթուղիների անցնելը հաստատուն դրաֆիկով կատարվող աշխատանքի, վորի համար այժմ այնպիսի յերեւելի պայքար է ծավալվել, տրանսպորտը կդարձնի սոցիալիզմի կառուցման իսկական առաջատար ուժը։ Բայց չի կարելի խոսել այդ հաջողութեանների իսկական ամրացման մասին, առանց վերացնելու յերկաթուղիներում տեղի ունեցող բազմաթիվ ավարիաներն ու խորտակումները։ Այդ նշանակում է, թե հարկավոր է այսուհետե ևս համապայքար մղել տրանսպորտում կարգապահութեան ամրացնելու համար։ Այդ նշանակում է, վոր պետք է վերջ տալ այն միջանի անթույլատրելի փաստերին, վորոնց մասին մինչև այժմ հաղորդում են մեղ տեղերից։ Դեռ վերջերս հաղորդագրութեան ստացվեց, թե ինչպես մի խումբ յերկաթուղայինների մեջ յերևան է բերվել կուլակային թափութիւններին պատկանող մի սպիտակ-զվարդիական, վորը պարծենում էր, թե նա հնարավորութեան ունի ուղած խորտակումը սարքելու։ Նշանակում է, դասակարգային թշնամին դեռ շատ կենսունակ է, դեռ ամենուրեք չի մերկացված, դեռ ընդունակ է իր վոճրագործութեաններով հարվածներ հասցնել մեր գործին։ Զգոնութեամբ դեպի դասակարգային քշմամին, ամրացնելով հանդերձ կարգապահութեանը մեր սեփական շարքերում, — դա կարեւորագույն պայմանն է յերկաթուղիներում այժմ տիրող ավարիաների ու խորտակումների դրութեանը վերացնելու համար։ Այդ բոլորը վկայում է, վոր խոսք ան-

գամ չի կարող լինել ղաասկարդային թշնամու դեմ
մղվող պայքարը թուլացնելու մասին :

Ահա շինարարական գործի մասին ևս : Մեզ մոտ
ամեն տարի միքանի տասնյակ միլիարդ ուղբու շինա-
րարություն ե կատարվում բոլոր ճյուղերում : Մենք
կառուցեցինք հսկայական թվով նոր գործարաններ և
ֆաբրիկաներ : Վերջին տարիներս մենք ստեղծեցինք
արդյունաբերություն ամբողջ ճյուղեր, վորոնք առաջ
գոյություն չունեին : Բայց պետք է ուղղակի ասել,
վոր մենք չավագանց հետ ենք մնացել շինարարական
գործի կազմակերպման և շինանյութերի արտադրու-
թյան կազմակերպման մեջ, վոր չնայած շինարարու-
թյան հսկայական մասշտաբին, նա մեծ մասամբ կա-
տարվում է հին ձևով, մեխանիզմների ու սարքավոր-
ման այլանդակ ոչտադորժամբ, սեզոնային աշխա-
տանքով, առանց մշտական կադրերի : Սակայն շինա-
րարության ամենադժխավոր թերությունը պետք է հա-
մարել շատ զեկավարների հաշվառական վերաբե-
մունքը սահմանված պլանները չկատարելու նկատ-
մամբ և մանավանդ շինարարության սահմանված ար-
ժեքը վիժեցնելու նկատմամբ : Յեթե գործարաններում
արտադրական պլանների կատարումը և սահմանված
ինքնարժեքի պահպանումը դարձել է, կարելի չէ ա-
սել, հաստատուն որևեք, ապա շինարարության մեջ
մենք դեռ չենք ապահովել այդ :

Մի՞թե այս բոլորը չի վերադարձնում այն մասին, վոր հատկապես շինարարական գործում ստալինադոկտրինայի շնորհիւ հնարարական թարմացնող դեր պետք է կատարի, բայց հենց այստեղ է, վոր նրա մասին համարյա վռչինչ չի լսվում:

Մտալիք. — ճիշտ է:

Մոլոտով . — Շինարարության մեջ կան իսկական ոտախառնության շարժման առանձին բանվորներ, առանձին բրիգադներ և կազմակերպիչներ : Սակայն, ընկերներ, մենք պետք է խոստովանենք, վոր շինարարության պլանների վիժեցմանը ցուցաբերվող հաշվողական վերաբերմունքը սահմանակից է ոպորտունիզմին և մենք պետք է վերջ տանք այդպիսի սովորույթներին :

Ստալի՛ն . — Ճիշտ է :

Մոլոտով. — Յես համոզված եմ, ընկերներէ՛ր, վոր
յետեւ բոլորէ ել կասեք, թէ այլ իրոք ճիշտ է :

Ստալի՛ն . — Ճիշտ է :

(Ծափահարություններ) :

Մոլոտով . — Ստախանովյան շարժմանը ճիշտ ուղիով թյուր տալու համար, պետք է աներկյուղ զքննադատել մեր թերուխյուսները և մոբիլիզացիայի յենթարկել մեր հարածուն ուժերը՝ պայքարելու այլ թերուխյուսների վերացման համար :

Ինձ թվում է , պատահականություն չե , վոր նույն
այն Դոնրասը , վորը մենք շատ անդամ ենք քննադատել ,
վերջին տարիներս , մանավանդ ածխարդյունաբերու-
թյան աշխատանքի թերությունների համար , վորոնց
վերացմանը հատուկ ուշադրություն են նվիրել կու-
սակցությունը և անձամբ ընկ . Ստալինը ,—վոր հատ-
կապես Դոնրասը տվեց առաջին ստախանովականներին ,
վոր հատկապես Դոնրասն առաջինը հրապարակ հանեց
նոր ուժեր՝ պայքարելու աշխատանքի բարձր արտա-
դրողականության համար : Վերջին տարիներս կուսակ-
ցությունը հաճախ է դիմել Դոնրասի բանվորներին՝

կող անելով մերկացնել թերությունները, քննադատել հետ մնացող ճակատամասերը, փնտռել և բանվորական մասսայից համարձակ առաջ քաշել արտադրական նախաձեռնությամբ հարուստ, աշխատանքի չինովնիկական-բյուրոկրատիկ մեթոդներին թշնամի, ստեղծագործ նոր ուժեր: Դրանով կուսակցությունը հասավ մեծ արդյունքների Դոնեցի ածխարդյունաբերության վերելքի գործում: Պատահական չէ այն փաստը, վոր արդյունաբերական Դոնբասը, վորը բոլշևիկներն այնպես շատ քննադատեցին, վերջին ժամանակս ստախանովյան աշխատանքի լավագույն որինակներ տվեց վո՛չ միայն արդյունաբերության մեջ, այլև տրանսպորտում:

Այսպես են բոլշևիկյան ինքնաքննադատության հոյակապ հատկությունները: Մեր բոլոր թերությունների համարձակ քննադատությունը աշխատանքի բոլոր ճյուղերում և դրա հետ մեկտեղ կադմակերպելով բոլոր ուժերը, այդ թերությունների դեմ պայքարելու և դրանց հաղթահարելու համար, — նոր և ե՛լ ավելի խոշոր հաջողություններ կապահովի մեզ համար:

Ստալին. — Ճիշտ է:

(Ծափահարություններ):

Մոլոտով. — Ստախանովականների աշխատանքի լավագույն որինակներն ի՞նչ են ցույց տալիս, ի՞նչ են ստում: Վերցնենք կենդանի փաստերը:

Սկսենք ընկ. Ստախանովից — նրա հաջողություններից: Մինչև վերջին ժամանակներս Դոնբասի հանքահորերում բանվորների աշխատանքի արտադրողականությունը հանքահատ մուրճ բանեցնելիս, միջին հաշվով, հերթափոխի ընթացքում հասնում էր 6-7 տոն-

նի: Մինչև ժամանակ Գելմանիայում, Ռուբի հանքահորերում, վորոնք ամբողջ աշխարհի ածխարդյունաբերության մեջ առաջավոր տեղերից մեկն են բռնում, հանքահատ բանվորի աշխատանքի միջին արտադրողականությունը հանքահատ մուրճ բանեցնելիս, կադմում է մոտավորապես 10 տոնն, իսկ լավագույն հանքահորերում 16-17 տոնն: Սկսած այս տարվա ոգոստոսի 30-ից, հանքահատ մուրճը Դոնբասում սկսեց հրաշքներ գործել: Վերակառուցելով աշխատանքի կադմակերպումը բրիգադում, Ստախանովը մի հերթափոխում հանքահատ մուրճ բանեցնելիս տվեց 102 տոնն, իսկ այնուհետև այդ նորման ել, ինչպես ինքը նույնպես և մյուս ստախանովականները, դերադանցեցին մի քանի անգամ: Յեթե դրանից հետո, վողջ բրիգադի աշխատանքի արտադրողականության հաշվառքը կատարենք, բրիգադ, վորն անցել է աշխատանքի ստախանովյան մեթոդի, ապա ստախանովականները բրիգադի յուրաքանչյուր մասնակցողի աշխատանքի արտադրողականությունը մի հերթափոխի ընթացքում կկադմի 35 տոնն և ավելի: Այսօրվա «Պրավդա»-յում հրապարակված է ստախանովական «Իրմինո» հանքահորի բանվորների նամակը, վորի մեջ բանվորները գրում են, թե «ստախանովականների աշխատանքը տալիս է 3, 4, 5 անգամ ավելի միջին արտադրողականություն, քան առաջ տալիս էր նույն այդ մուրճը», իսկ այս նշանակում է, վոր ստախանովականներն արդեն յերկու անգամ դերադանցում են Յելրոպայի կապիտալիստական հանքերի աշխատանքի ամենաբարձր նորմաները: (Ծափահարություններ):

Նայեցեք այն բանին, թե ի՞նչի յե հասել դարբին

Բուսիգիմը Գորկու ավտոգործարանում: Ավտոմեքենաների համար ծնկավոր դշտներ պատրաստելու բարդ աշխատանքի բնագավառում նա հասել է աշխատանքի արտադրողականության մեծ բարձունքի: Ամերիկացիների ստանդարդ արտադրանքը կազմում է 100 ծնկավոր դշտ մի ժամում: Բուսիգիմը և նրա բրդադը ավել են արդեն 127 դշտ մի ժամում: Մի ծնկավոր դշտի վրա ծախսվող աշխատանքը Բուսիգիմը հասցրել է 27 վայրկյանի, Ամերիկայում յեղած 36 վայրկյանի դիմաց: Ընկեր Բուսիգիմի աշխատանքի որինակների մեջ մենք տեսնում ենք մոմենտներ, վորոնք գերազանցում են աշխատանքի ամերիկյան լավագույն նորմաները: (Ծափահարություններ):

Վերցրեք «Սկորոխոդ»-ում աշխատող ընկեր Սմետանիի աշխատանքին վերաբերող կենդանի փաստերը: Կոշիկի արտադրության կազմակերպման գործում վո՛չ միայն Յեվրոպայի, այլև ամբողջ աշխարհի լավագույն գործարանների թվին է պատկանում գործարանատեր Թոմաս Բատայի չեխոսլովակյան ձեռնարկութունը, վորտեղ արտադրության ամենաբարձր նորման կոշիկի յերես քաշող մեքենայի վրա կազմում է 1125 զույգ կոշիկ մի հերթափոխում: Դեռևս նորերս «Սկորոխոդ» գործարանում մեր կոշկագործները կոշիկի յերես քաշող մեքենայի վրա աշխատելիս, տալիս ենին Բատայի գործարանի նորմաների կեսից քիչ ավելին: Սկորոխոդական Սմետանինը օնպամբեր ամսին վերակառուցելով իր աշխատանքը նոր ձևով, արդեն իսկ հոկտեմբերին հասավ 1860 զույգ կոշիկ՝ մի հերթափոխի ընթացքում: (Ծափահարություններ):

Այսպիսով Սմետանինը և աշխատանքի մեթոդը

նոր ձևով կազմակերպելու գործում նրա հետևորդները, մեծ չափով գերազանցեցին արտասահմանի կոշիկ գործարանների լավագույն նորմաները:

Որչոնիկի՞մ — ճիշտ է:

Մոլոտով. — Վորչափով կոշիկի ամերիկյան գործարաններում նորմաները ցածր են չեխոսլովակյան նորմաներից, Սմետանինը և սմետանինականները գերազանցեցին թե՛ յեվրոպացիներին և թե՛ ամերիկացիներին: (Ծափահարություններ):

Ինչի՞ հասան մեր Վինոգրադովաները՝ Դուսյան և Մարուսյան: (Ծափահարություններ):

Բամբակե գործվածքների արտադրությունն ամենից ավելի բարձր մակարդակի յե հասել Ամերիկայում: Այնտեղ մի ջուլհակն սպասարկում է 50—ից մինչև 80 ավտոմատիկ դադգյահ և կան միայն առանձին բացառություններ, յերբ սպասարկվում են 90—100 ավտոմատ: Մեր Վինոգրադովաները հաջողությամբ գլուխ են բերում աշխատանքը 114 դադգյահի վրա: (Ծափահարություններ): Նշանակում է Վինոգրադովա ջուլհակները մեկ և կես անգամ գերազանցել են ամերիկյան տեքստիլ տեխնիկայի բարձրագույն նորմաները:

Բանվոր դասակարգի մեջ ամենահայտնի և ամենամասայական անուններն այժմ Ստախանովի, Բուսիգիմի, Սմետանինի, Դ. Վինոգրադովայի և Մ. Վինոգրադովայի անուններն են: Նրանք բոլորն էլ հռչակվեցին նրանով, վոր իրենց հրաշալի աշխատանքով գերազանցեցին աշխատանքի յեվրոպական—ամերիկյան գովված նորմաները: Այդ անուններն իր դրոշի վրա վեր բարձրացնելով՝ Խորհուրդները յերկրի բանվոր դասակարգն

ամբողջ լայնությամբ ծախալում ե՝ «տեխնիկայի տե-
սակետից Յեվրոպայի ու Ամերիկայի առաջավոր կապի-
տալիստական յերկիրներին հասնելու և նրանցից անց-
նելու» բոլշևիկյան լոզունգը կենսագործելու պայ-
քարը: (Ծափահարություններ):

Ստախանովյան-բուսիզիսյան շարժումն աշխատան-
քի արտադրողականության իր բարձր նորմաներով,
նոր ձևով և դրել արտադրական պլաները շատ ձեռ-
նարկություններում կատարելու հարցը: Այժմ արդեն
հաղվադեպ չէ լսել այն մասին, թե ինչպես այս կամ
այն Փարբիկան ու գործարանն իրեն խնդիր և առա-
ջադրում՝ յերկրորդ հնգամյակի պլանը կատարել չորս
տարում: (Ծափահարություններ):

Նույն այս խնդիրն են առաջադրում իրենց արդյու-
նաբերության ամբողջ ճյուղեր և խոշորագույն ար-
դյունաբերական շրջաններ: Դոնբասում արդեն ծա-
խալվել և պայքարը յերկրորդ հնգամյակն ածխի վերա-
բերմամբ չորս տարում կատարելու համար. առաջին
հնգամյակում հետ մնացող ընկեր մետաղագործներն
այժմ նույն այդ հարցն են դնում իրենց առաջ:

Աճում են մեր արդյունաբերության ու տրանսպոր-
տի թվերը— այս և ստախանովյան շարժման հաջո-
ղությունների նշանակությունը:

2. ՍՏԱԽԱՆՈՎԱԿԱՆՆԵՐԸ—ՆՈՐ ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՐԳԻ ՄԱՐԴԻԿՆ ԵՆ

Մեղանում կատարվում և այն, ինչ անհնարին և
կապիտալիզմի որով: Մեղ մոտ, բանվորական մասնա-
ներում շարժում և ծախալվել տեխնիկան մինչև վերջը:

«գտագործելու համար: Այսպիսի որինակներ չունի
վոչ մի կապիտալիստական պետութուն»:

Այնտեղ բանվոր դասակարգը դրված և վարձու
աշխատանքի պայմանների մեջ, վորը հարկադրված և իր
աշխատանքի պտուղները տալ գործատեր կապիտալիս-
տին: Այնտեղ առանձին բանվորների աշխատանքի
բարձր արտադրողականությունը տանում և դեպի գոր-
ծադուրկների բանակի աճում, դեպի միլիոնավոր քաղ-
ցածների թվի ավելացում: Այնտեղ, կապիտալիստները
Փարբիկաներում ու գործարաններում առանձին բան-
վորներին կաշառելով ու մահակի ուժով դեպի վեր են
քշում աշխատանքի արտադրողականության նորմանե-
րը, բայց բանվորների մտքով անդամ չի անցնում, վոր
իրենք պայքար կազմակերպեն հանուն աշխատանքի
արտադրողականության բարձր նորմաների: Կապիտա-
լիստական ստրկության թագավորության մեջ պրոեկ-
տարիատն արտադրողականության բարձր նորմաների
հետևից վազելով, միայն ավելի կոպեղացնել գործա-
ղըրկության ու սովի ողն իր հայրերի, յեղբայրների
ու քույրերի պարանոցին,—հենց այս պատճառով և,
վոր կապիտալիզմն ապրել և իր դարը: Կապիտալիստ-
ները յերազել անդամ չեն կարող այն մասին, վոր
բանվորներն իրենք ձեռնարկեն աշխատանքի արտա-
դրողականության ավելացմանը—ինչպես այդ տեղի յե
տնենում մեր յերկրում:

Իսկ մեզ մոտ տեղի յե ունենում այն, ինչ ան-
հնարին և պատկերացնել կապիտալիզմի որով:

Անտառային արդյունաբերության մի խումբ բան-
վորների հետ մոտ անցյալում ունեցած իմ զրույցից,
իմ հիշողության մեջ առանձնապես լավ մնաց ընկեր

Մուսինսկուս պատմածը, վորն աշխատում է Արխանգելսկի խոշորագույն սղոցադործարանում՝ վորպես չըրջանակագործ։ Մուսինսկին աշխատում է չվեդական «Բոլինդեր» Փիրմայի չըջանակի վրա։ Յերեւի ավելի հանգիստ ապրելու համար գործարանի նախագծի համաձայն հաստատվել է 98 խորանարդ մետրի տեխնիկական նորմա, իսկ այս տարվա պլանով գոյություն ունեյին միայն 95 խորանարդ մետրի նորմաներ՝ մթ չըջանակ-հերթափոխում։

Ստախանովյան չարժումն իր արձագանքը գտավ նաև հեռավոր Արխանգելսկում և ուղղակի վորքի հանեց այնպիսի մարդկանց, ինչպիսիք են Մուսինսկին և նրա ընկերները։ Վորքան վոր աղմինխտրացիան և ինժեներ-տեխնիկական անձնակազմը սրբությամբ համաձայնում էյին իրենց «հանգստալետ» նորմաներին և մեքենաներին հսկող հատուկ վերահսկիչներ ունեյին՝ այդ նորմաները պահպանելու համար, ընկեր Մուսինսկին սկզբում մեծավորներից դադարի սկսեց գործել, սակայն իր բրիգադի հետ միատեղ յուրաքանչյուր քայլը լրջորեն չափ ու ձևի յենթարկելով։ Այսպիսով բարձրացնելով գերանների ուղարկման արագությունը սղոցման ժամանակ, առաջներում գոյություն ունեցող 12—13 միլիմետրից մինչև 19 միլիմետր չըջանակի մի պտույտի ընթացքում, վարչության համար անհատելի կերպով, նա անցավ չըջանակ հերթափոխի համար սահմանված 90—95 խորանարդ մետր պլանային նորման ու հասավ 130 խորանարդ մետրի մի չըջանակ-հերթափոխում։ Սրանից հետո նա իրագեկ դարձրեց աղմինխտրացիային և նրա խնդիրքով տեխնիկական հսկողություն նշանակվեց նրա սարքավոր-

ման ու աշխատանքի, նրա տված արտադրանքի վորակի վրա։ Յերկու դեպքումն էլ արդյունքները լավ դուրս յեկան։ Այն ժամանակ Մուսինսկին իր բրիգադի հետ մեկտեղ արդեն վայելելով աղմինխտրացիայի ու ինժեներների աջակցությունը, սկսեց ել ավելի բարձրացնել մեքենայի արտադրողականությունը և աշխատանքը լավ կազմակերպելով՝ պլանով սահմանված 95 խոր. մետրի փոխարեն հասավ 221 խորանարդ մետր արտադրողականության՝ մեկ չըջանակ-հերթափոխում, նշանակալից չափով գերազանցելով չվեդական սղոցագործարանների արտադրանքի չափերը։ (Մափախարություններ)։

Մուսինսկին—այդ միայն մեկն է այն տաղանդավոր ստախանովականներից, վորպիսիք մեզ մոտ արդեն քիչ չեն։ Նրա օրինակի նշանակությունը իր աշխատանքի բարձր իմաստավորումը և մեր չինարարության ճակատի մարտիկի համարձակ նախաձեռնությունն է։ Մուսինսկին չվախեցավ վորոշ տեխնիկական կանոններ ստուգելուց։ Իր բարձր պատրաստականության շնորհիվ նա հաղթող դուրս յեկավ տեխնիկական ռուսինայի դեմ մղած պայքարում։ Իր աշխատանքի հաջողություններով նա ճանապարհի վրայից շուտովեց փայտեղենի սղոցման դասադրքերում յեղած վորոշ «գիտնական» դատողությունները։ Իր աշխատանքով նա նախ և առաջ ուղղում մտքրեց «Փայտի մեխա-նիկական մշակության տեղեկատու»-յի մեջ, վոր հրատարակել է Ժողովրդական Տնտեսության Գերագույն Խորհրդի «Մոյուլլեսսարմը», 1931 թվին։ Յեւ ինժեներ Ս. Գրուբեյի «Սղոցասարքերի պրակտիկան» գրքությունի մեջ (1933 թ. հրատարակություն) և՛ ինժեներ

Բ. Կրորի «Փայտեղենի սղոցումը» գրքույկի մեջ (հրատարակութուն 1933 թվի) և՛ Ա. Մինկեվիչի «Փայտեղենի սղոցման խնդրագրերը» գրքույկի մեջ (1935 թ. հրատարակութուն) նա դրանով իսկ մեր գործի համար ոգտակար ուղղումներ մտցրեց: Իսկ այժմ Արխանգելսկի նույն այդ սղոցագործարանում, վորտեղ այս տարվա պլանով սահմանված էր 95 խորանարդ մետր մի շրջանակ-հերթափոխի համար, կան ընկերներ, վորոնք տալիս են 293 խորանարդ մետր մի շրջանակ-հերթափոխում: (Ծափահարություններ):

Մուսինսկու, ինչպես նաև յուրաքանչյուր իսկական ստախանովականի որինակը շատ բանով ուսանելի յե: Դա—բարձր ղիտակցական, իսկպես իմաստավորված աշխատանքի որինակ է: Ընկեր Մուսինսկին գործնականում հանգեց այն բանին, վոր հին տեխնիկական նորմաները հետամնացության ու ուտոնայի ցուցանիշներ են: Նա լավ համարձակութուն առավ ստուգելու, ինչպես մեր տնտեսավարական կազմակերպությունների պլանային նորմաները, այնպես ել արտասահմանի Ֆիրմաների ռեկլամային նորմաները: Նա այդ բանն արավ խելացի կերպով, գործը ղիտալով, բնավ յերբեք վոչ հասարակ ոխիկ սեր ունենալով: Նա լավ է հիշում բոլշևիկյան կուսակցության արած կոչերը՝ թախանցելու աշխատանքի եյության մեջ, չխոնարհվելով սահմանված նորմաների առաջ, վորոնեղու հուսալի ուղիներ դեպի աշխատանքի բարձր արտադրողականութուն: Մուսինսկու, ինչպես նաև յուրաքանչյուր իսկական ստախանովականի, բուսիղինականի, սմետանինականի, վինոգրադովականի և կրիվոնոսականի մեջ մենք տեսնում ենք մեր յերկրի բանվոր

գասակարգի հասարակական ղիտակցության ու տեխնիկական դրադիստության աճման որինակներից մեկը և վոչ մի վատ բան չկա նրանում, վոր մեր ստախանովականները գործով ապացուցում են, թե շատ, այսպես կոչված «տեխնիկպես հիմնավորված նորմաներն» իրականում տեխնիկպես բոլորովին հիմնավորված Չեն: (Ծափահարություններ):

Վոչ միայն բանվորները, այլև գյուղացիներն են յերջանիկ կյանքի վստահելի ճանապարհը գտել այժմ: Յեթե բանվորները պայքար են մղում հանուն աշխատանքի բարձր արտադրողականության Փարբիկաներում ու գործարաններում, ապա կոտնտեսականները և խորհտնտեսութունների բանվորներն այժմ ձեռնամուխ են յեղել ապահովելու կոտնտեսական և խորհտնտեսական դաշտերի բարձր բերքատվութունը: Գյուղի և քաղաքի միջև յեղող հին հակադրությունն սկսում է ջնջվել և այն ուղիները, վորոնցով կոտնտեսականներն են առաջ դնում բերքատվության աճման համար մղվող պայքարում,—դրանք վերջիվերջո նույն ուղիներն են, դաշտում կատարվող համառ, կազմակերպված ու իմաստավորված աշխատանքի ուղիները, վոր ապահովում է ուժերի լավ դասավորմամբ և մեքենաների ճիշտ տգտագործմամբ:

Միայն դրան ենք պարտական մենք այնպիսի հաջողությունները, ինչպիսիք են Մ. Դեմչենկոյի և ճակընդեղի դաշտերի մյուս հինգհարյուրական կոտնտեսուհիների հաջողությունները: Ճակընդեղի բերքատվության մակարդակի տեսակետից մենք դեռևս շատ ենք հեռ մնում կապիտալիստական յերկրներից: Այս յեղևում է թեկուզ մի հասարակ համեմատությունից:

Անցյալ տարի ճակնդեղի բերքատուլթյունը մեր յերկրում գտնվում էր խիստ ցածր մակարդակի վրա և հասնում էր ընդամենը 82 ցենտների մի հեկտարից, այնինչ Ֆրանսիայում հասնում էր 304 ցենտների, Դերմանիայում 245-ի Չեխոսլովակիայում 243 ցենտների՝ 1 հեկտարից: Այս տարի չափարի ճակնդեղի բերքատուլթյան դործում մենք ունենք նշանակալից հաջողություն, բայց Ուկրաինայում այնուամենայնիվ կտանանք 131 ցենտներից վոչ ավելի մեկ հեկտարից: Այնինչ մենք ունենք այնպիսի յերևելի որինակ, յերբ հեկտարից 500 ցենտներից վոչ պակաս ճակնդեղի բերք ապահովելու խնդիր առաջադրելով՝ ընկեր Դեմձենկոն իր կոլտնտեսական ողակի հետ միասին, արտաքին աննշաղաստ պայմաններում, հասավ 524 ցենտներին մեկ հեկտարից: Յեւ մենք արդեն հեկտարից 500 ցենտներ ավելի ճակնդեղի բերքի համար մղվող հաջող պայքարի քիչ որինակներ չունենք: Մարիա Դեմձենկոն նըշանավոր է իր բողջակիյան նախաձեռնությամբ: Բայց մենք արդեն գիտենք կոլտնտեսուհի Կոչեվայի անունը, վորն իր ողակում հասել է 631 ցենտներ բերքատուլթյան մեկ հեկտարից: (Մափահարություններ):

600-աղաններ, իսկ վոժանք էլ նույնիսկ 700-աղաններ :
(Ծափահարություններ) :

Ստախանովական—կրիվոնոսական շարժումն արդյունաբերության մեջ և տրանսպորտում՝ նոր մղում կտա սոցիալիստական հողագործության բոլոր ճյուղերին։

դերում ու բոլոր շրջաններում բարձր բերքատուության համար մղվող պայքարի վերելքին:

Հասարակական աշխատանքի հաջողություններն արագորեն աճում են և բանվորական ու կոլտնտեսական մասսաների սոցիալիստական աճման լավագույն արտահայտությունն են հանդիսանում:

Բայց կապիտալիզմի դատարարական և մասնավոր սեփականության արմատացրած նախապաշարումներն ամուր են: Այս տարրի ամուր յետ զրույց ունեցա մեր յերկրի խոշորագույն ղեկավարներից մեկի հետ, վորը համաշխարհային անվիճելի հռչակ ունի բնագիտության ասպարեզում: Այդ ղեկավարը, վորը մինչև թյան ասպարեզում: Այդ ղեկավարը, վորը մինչև վերջին ժամանակս բացասաբար եր վերաբերվում դեպի խորհրդային իշխանությունը, արդեն ստիպված ե ընդունելու այն, ինչ մենք անում ենք «մեծ փորձով»: Բայց նրա մեջ դեռ ապրում են մեր մեծ գործի հաղթության հնարավորության վերաբերյալ կասկածները: Նա դեռևս հարց ե տալիս,—իսկ մեր բանվորներն ու կոլտնտեսականներն արդյոք այնքան նվիրվածություն կունենա՞ն սոցիալիստական հասարակակարգին, այն կունենա՞ն սոցիալիստական հասարակակարգին սեփականության նվիրվածություն կունենա՞ն հանրային սեփականությանը, վորոչ ժամանակից հետո արդյոք չի վերադառնա ձգտումը դեպի հետ, դեպի մասնավոր կենդանանա ձգտումը դեպի հետ, դեպի մասնավոր սեփականությունը: Այս մարդու համար, վորն իր կյանքի յերկար տարիների ընթացքում ընտելացել եր անցած—դնացած աշխարհի հետ, մինչև վերջին ժամանակներս անհասկանալի եյին մնում բանվորական ու կոլտնտեսական մասսաների իսկական տրամադրությունները,—մասսաներ, վորոնք առաջին անգամն եյին վորդորմելիորեն իրենց

կյանքը քաշ տալուց արթնացել դեպի յերջանիկ կյանք, ուստի և ղեկավար ավելի ու ավելի յեն առաջանում նոր հասարակակարգի և նրա հանրային սեփականության վրա:

Ինչո՞ւ չհիշեցնել այս տրամադրությունները և ինչո՞ւ համադրել մեր կյանքից վերցրած պարզ փաստերի հետ: Ստախանովյան շարժումը և աշխատանքի բարձր արտադրողականության ու բարձր բերքատուության համար պայքարողների բանակի աճումը իրենք են խոսում իրենց մասին: Պորհրդային Միության աշխատավորներն այլևս չեն ցանկանում հետամնաց մարդկանց շարքերում լինել: Այս բանում համոզվելը հեշտ ե: Յերեկի դրանք կոգնեն նաև մեր ինտելիգենտներից վոմանց վերջնականապես ազատագրվելու մաշված նախապաշարումներից, անցած—դնացած աշխարհի մնացորդներից:

Մարքսիզմն ուսուցանում ե, վոր պրակտիկան թեորիայի լավագույն ստուգումն ե, վոր պրակտիկան հարստացնում ե ղեկավարությունը: Իրոք վոր: Յեթե դիտանականներն ողնում են բանվոր մարդկանց և իրենց ղեկավարները նրանց հաղորդելով, շատ բանում ընդլայնում են աշխատավորների մտահորիզոնը, ինչո՞ւ բանվորները, վորոնք շատվոր են և վորոնց կյանքի փորձը հսկայական ե, չեն կարող ողնել ղեկավարներին, մանավանդ, յերբ խոսքը վերաբերում ե վոչ—նեղ մասնաղիտական հարցերին: Հասկանալի յե, վոր այդ առաջին հերթին վերաբերում ե հասարակության կադակերսման հարցերին, վորքանով վոր հին իրավարգը բնավ չեր մտահոգվում բանվորների հարմարությունների գործով և բանվորներին մղում եր ան-

ճամբ հողալու իրենց մասին: Ի միջի այլոց, այստեղ
ե դանվում արմատն այն հարցի, թե ինչու ստախա-
նովյան շարժումն աճում ու լայնանում ե իր հաղթու-
թյուններով, աշխատավորների ավելի ու ավելի լայն
մասին վոդեաբերով: Բանվոր դասակարգը քիչ բան չի
արել և դեռ քիչ բան չի անելու հին տիպի ինտելի-
գենտներին բուրժուական նախապաշարումները վերջնա-
կանապես սոսակադուրկ և փառազուրկ անելու համար:
Գրա հեռ մեկտեղ հաղթանակած բանվոր դասակարգն
սնում ե սմեն բան, վորպեսզի ապահովի նոր ինտելի-
գենտների, բանվոր դասակարգից ու կոլտնտեսական
գյուղացիությունից դուրս յեկած ինտելիգենտների
կուլտուրական աճումը և նրանց ուժերի լրիվ ծաղ-
կումը: (Ծափահարություններ):

3. ԻՆՉ Ե ՍՏԱԽԱՆՈՎՅԱՆ ՇԱՐժՈՒՄԸ

Ուրեմն ի՞նչ ե ստախանովյան շարժումը:

Յեկույթներից մեկում արդեն մատնանշվեց, վոր
փորձեր կան պատկերելու ստախանովականների աշ-
խատանքի բարձր արտադրողականությունը, վորպես
գերլարվածութուն աշխատանքի մեջ: Անտարակույս
կշտնվեն այնպիսիները, վորոնք գրա հաստատումը
կտեսնեն թեկուզ հեռեւտի մեջ.—չե՞ր վոր ստախանո-
կտեսնեն հաշվում են ընդունել, վոր յեթե ստախանովյան շար-
ժումը բանվորների ուժերի գերլարվածության հան-
գեցնելու փորձերը դատարկ չաղակրատություն չլինե-
լին, ապա այս ամբողջ շարժումն անհաստատուն,
անհարթու կլիներ: Սակայն ստախանովյան շարժման

մասին բնավ այդպիսի բան չի կարելի ասել: Ընդհա-
կառակը, այդ շարժումն աճում, լայնանում ու ամրա-
նում ե: Նա առաջին հաջողություններից անցնում ե
նորանոր հաջողությունների: Բոլորին արդեն հայտնի
յե, վոր Ստախանովի, Բուսիգինի և ուրիշների աղմուկ
հանած առաջին հաղթությունները շուտով գերադա-
ցեցին ինչպես իրենք, այնպես ել իրենց աշխատանքի
ընկերները:

Միայն սա խոսում ե այն մասին, վոր բանն այս-
տեղ փութկառ շտապողականությունը չե և վոչ ել
ուժերի գերլարվածությունը, այլ ինչ-վոր մեկ ուրիշ
բան: Հաշվել իր աշխատանքի րոպեներն ու վայրկյա-
նները, ուրիշ մտցնել աշխատանքի բոլոր պրոցեսների
մեջ, պահպանել ժարչրուտը, կարգ ու կանոն սահմա-
նել—նշանակում ե վերջ տալ ամոթալի պարագուրդնե-
րի և ժամանակի վատնումի նկատմամբ անհոգ վե-
րաբերմունքին, նշանակում ե կուլտուրականություն
մտցնել աշխատանքի մեջ: Հետևաբար բանը բանվորի
գերլարվածությունը չե, այլ դեպի իր աշխատանքի
ունեցած կուլտուրական վերաբերմունքը:

Կան նաև փորձեր, բանն այնպես պատկերացնելու,
թե իսկական ստախանովականները միայն բացառու-
թյուն են: Բայց ստախանովականների կենդանի շար-
քերն այդ կարգի առասպելների լավագույն հերքումն
են: Ստախանովականներն առաջին տեղը դրավեցին վոչ
թե այն պատճառով, վոր նրանք, ասենք, բացառիկ
Ֆիդելբական ուժի կամ վորևե ուրիշ բացառիկ հա-
կությունների անը մարդիկ են, վորպիսի հապու-
թյուններ չեն կարող ունենալ ուրիշ բանվորները, թե-
պետ և ստախանովականների շարքերում արդեն առ-

զանչներ են միայլում, բնածին շնորհքի տեր մարդիկ։ Ստախանովականները դրսևորում են իսկական նվիր-
վածութիւն իրենց սոցիալիստական հայրենիքի նը-
կատմամբ և աշխատանքի մեջ տալիս են հերոսակա-
նության հիանալի որինակներ, բայց մի՞թե այս հատ-
կութիւններն այժմ հազվադէպ բացառութիւն են
բանվոր դասակարգի մեջ, աշխատավորների շրջանում։
Ստախանովականներն իսկական մարտիկներ են աշ-
խատանքի ճակատում։ Բայց մի՞թե՞ սոցիալիստական
մրցութիւնը և հարվածայնութիւնը մեր յերկրում
արդեն միլիոնավոր բանվորներ չի ընդգրկում։

Ստախանովականներն առաջ են քաշվում յերեկվա
շարքային հարվածայիններից, վորոնք այսօր արդեն,
ինչպես պետքն է, իմաստավորում են արտադրութիւն
մեջ ունեցած իրենց փորձը։ Բաւական է ասել, վոր
չափ դեպքերում ստախանովականների աշխատանքի
բարձր արտադրողականութիւն անմիջական մղումը
հանդիսացել է իրենց վաստակի ավելացման հասարակ
չահադրդուցութիւնը, վորպեսզի ընդունենք, վոր ստա-
խանովական-բուսիդինյան-վինոգրադովյան շարժումը
հասկանալի յե հասարակ բանվորին, հասկանալի յե
յուրաքանչյուր բանվորուհուն։ Հասկանալի յե, վոր
բանվորների աչքում առաջավոր լինելու ցանկութիւնն
իր դերն է խաղում և այս խթանի նշանակութիւնը
զնալով ավելի յե աճելու։ Բայց բաւական է աշխա-
տանքի մեջ իսկական հարվածային լինել և տիրապե-
տել դործի տեխնիկային, վորպեսզի մարդ ստախա-
նովականների շարքը մտնի։ Այսպիսի մարդիկ մեզ
մոտ արդեն քիչ չեն։ Այսպիսի մարդկանց թիւն աճում
է, մենք զնալով ավելի ու ավելի հաջող կերպով ենք

աճեցնում դրանց։ Ստախանովականները բացառու-
թիւն չեն, ստախանովական կարող է դառնալ ամեն
մի բանվոր, այս մասին այստեղ ճիշտ ասաց ընկեր
Սմետանինը։

Ստախանովները և Բուսիդինները, Վինոգրադովա-
նները և Սմետանիններն ինչո՞ւ են հասել իրենց հաջո-
ղութիւններին։ Նրանք այդ բանին հասել են աշխա-
տանքի ճիշտ բաժանումով, աշխատանքի մասնագիտա-
ցումով, մեքենաների ամենափոքր պարապուրդի վե-
րացումով և իրենց աշխատանքային որվա լրիւ օգ-
տագործումով, ճիշտ մարշրուտով ու բարդ սարքա-
վորումների բանեցման կազմակերպվածութիւնով, յու-
րաքանչյուր օպերացիայի վրա ծախսվող ուժերի հաշ-
վառումով ու աշխատանքի մեջ ուիթմ մտցնելով։ Այս
մասին այստեղ ամենից լաւ խոսեցին հենց իրենք
ստախանովականները։ Բայց նրանք չեյին ապացու-
ցում, թե իրենք ինչ-վոր սահմանային կետի յեն հա-
սել աշխատանքի մեջ, վորից դենը զնալ չի կարելի։
Ընդհակառակը, նրանք լի յեն վստահութիւնով դեպի
իրենց աշխատանքի հետադա հաջողութիւնները։

Յեթե նրանց ասածից դատենք գլխավորը, ապա
ստախանովյան-բուսիդինյան-վինոգրադովյան շարժման
հետադա խնդիրներն ավելի պարզ կդառնան։ Այդ դը-
խավորն աշխատանքի կազմակերպման է, վորի հե-
մեկտեղ ողտադործվելու յե յուրաքանչյուր բոպեն ու
վայրկյանը և ամենից առաջ մեքենայի իսկական ճա-
նաչումը և նրա տեխնիկական հնարավորութիւններն
ողտադործելու հմտութիւնը։ Սրանից զժվար չե հե-
տեցնել, թե վո՞րն է ստախանովյան-բուսիդինյան-
վինոգրադովյան շարժման ելութիւնը։ Բանի ելու-

թյունն այն է, վոր ստախանովականները հասել են Եղիսատանֆի հարվածայնությունը տեխնիկայի տիրապետման հետ զուգակցելու:

Ստախանովականները սոսկ հարվածայիններ չեն, այլ այնպիսի հարվածայիններ են, վորոնք տիրապետել են տեխնիկային: Ստախանովականները գործով, իրենց աշխատանքով, հաստատեցին ընկեր Ստալինի ցուցումներին ճշտությունը, այն ցուցումներին, թե այժմ ամբողջ բանը տեխնիկային տիրապետած մարդկանց մեջ է: Այստեղ յերևյթ ունեցող ստախանովականներն ու վիճակագրականները շարունակ վկայակոչում ելին ընկեր Ստալինի կոչի խոսքերը՝ տեխնիկային տիրապետած մարդկանց վերաբերյալ: Ստախանովյան շարժման մեջ, հանձին նրա հաջողություններին, մենք ականում ենք տեխնիկային տիրապետած մարդկանց վճռական դերին վերաբերյալ ընկեր Ստալինի ցուցումների ճիշտ լինելու լավագույն հաստատումը: (Ծափահարություններ):

Ստախանովյան շարժման հեռանկարները ղեկավարելի պարզ են դառնում բանվորական մասսաներին: Այսօր «Պրադա»-ն. տպել է «Ցենտրալնայա-Իրմինո» հանքահորի 250 բանվորների նամակն ընկեր Ստալինին, այն հանքահորին, վորտեղ աշխատում են Ստախանովն ու Դյուկանովը: Այդ նամակում մենք կարդում ենք.

«Ցենթե հանքահատ մուրճը Ստախանովի, Դյուկանովի, Կոնցեդալովի և շատ տասնյակ ու հարյուրներ կադմոզ մյուս ստախանովականների ձեռքին յերեք-չորս-հինգ անգամ ավելի միջին արտադրողականություն է տալիս, քան այն, ինչ տալիս էր նույն այդ

մուրճն առաջներում, ապա ի՞նչը կարող է խանգարել մեզ, բոլոր բանվորներին ու ամբողջ հանքահորին, կրկնապատկելու մեր արտադրողականությունը և համատարած ստախանովյան հանքահոր դառնալու»: (Ծափահարություններ):

Ստախանովյան շարժումը ղեկուս բոլորովին կարճ պատմություն ունի: Բայց նա աճում է բուռն թափով և միշտ նորանոր խնդիրներ է դնում: Դեռ յերեկ մենք խոսում ելինք միայն առանձին ստախանովականների ու ստախանովական բրիգադներին մասին: Այսօր «Ցենտրալնայա-Իրմինո» հանքի բանվորներն արդեն իրենց հանքահորում ածխի հանույթը կրկնապատկելու և ավերազ հանքահորով աշխատանքի ստախանովյան մեթոդի անցնելու խնդիր են դնում: Դոնբասի առաջավորների իրենց հանքահորը համապարփա՝ ստախանովյան դարձնելու ձգտման մեջ յերևում է բանվորների մեծ վստահությունը դեպի նոր շարժման հաղթությունը:

Բայց սա միաժամանակ խոսում է հսկայական նոր խնդիրների մասին, վորոնք ծառացել են մեր տնտեսավարների ու տեխնիկական ղեկավարների առաջ սրդյունաբերության մեջ և տրանսպորտում: Առանձին բանվորներ իրենց նախաձեռնությամբ սկսել են անցնել աշխատանքի բարձր արտադրողականության ստախանովյան-բուսիդինյան մեթոդին: Ինչպես այդ յերևում է ստախանովյան հանքահորի բանվորների նամակից, այժմ առաջավոր բանվորներն արդեն ավելի լուրջ խնդիրներ են դնում, վորոնց կիրառման գործում վճռական դերը պատկանում է արդյունաբերության հրամանատարներին, ադմինիստրատորներին և ինժեներ-

ներին, տնտեսագետներին և տեխնիկներին: Այստեղ հակայական աշխատանք ե պահանջվում արդյունաբերութեան մեջ ու տրանսպորտում ամբողջ տնտեսական և տեխնիկական ղեկավարութեանը բարելավելու համար: Տնտեսական ճակատի մեր հրամանատարներից չատերի համար հարկ կլինի վորոշ բաներում լրջորեն վերստին ուսման դիմելու, հրաժարվելու վանադան տեսակի ժամանակն անցկացրած սովորութեաններին, ինչպես, որինակ, մի ժամանակ սահմանված նորմաների ու պլանների առաջ խոնարհվելը:

«Յենտրալնայա-Խրմինո» հանքահորի բանվորների նամակը հիշեցնում եր տնտեսավարներին և ինժեներներին, վոր վոչ մի խոսքով, մինչև անգամ ստախանովականներին դովեստներ անելով, չի հաջողվի հրաժարվել նոր լուրջ հարցերից, վորոնք ծառացել են այժմ տնտեսա-տեխնիկական ղեկավարութեան առաջ: Արդեն իսկ այժմ ստախանովական-բուսիգիւնյան-կրի-վոնոսական բրիգադների աշխատանքը յուրաքանչյուր քայլափոխում դեմ ե առնում ձեռնարկութեաններին և տրանսպորտի տնտեսա-տեխնիկական ղեկավարութեան թերութեաններին: Իսկ չե՞ վոր ստախանովյան-բուսիգիւնյան-վինոգրադովյան շարժման աճումը պահանջում ե վո՛չ միայն առանձին գործատեղի կազմակերպման վերակառուցումը, այլև վերակառուցում ամբողջ ցեխերում. պահանջում ե աշխատավարձի համապատասխան կազմակերպում, ըստ վորում պետք ե հաշվի առնվի աշխատանքի նոր բաժանումը և ուժերի ղուդակցումն առանձին բրիգադներում և ցեխում. պահանջում ե նոր մարդկանց ճանաչում և նրանց համարձակ նախաձեռնութեան հմուտ ոգտադործում. ին-

ժեներներին ու տեխնիկներին պահանջում ե իսկական կուլտուրականութեան աշխատանքի մեջ. պահանջում ե նոր, ավելի բարձր կազմակերպվածութեան և իսկական ութմ ձեռնարկութեան արդեն ամբողջ աշխատանքի մեջ:

Մի խոսքով բանվոր դասակարգի ստախանովյան շարժումն արդյունաբերութեան և տրանսպորտի հրամանատարներից պահանջում ե, բացի պատասխանատվութեան գիտակցութեանից, նաև արտադրութեանը կազմակերպելու հմտութեան, հենվելով բանվոր դասակարգի նոր մարդկանց վրա, իրականում ապահովելով նրանց համար անհրաժեշտ թափ աշխատանքում և նոր ուժերի հետագա առաջնաշում, մի խոսքով արտադրութեան կազմակերպչներից պահանջում ե նոր ձևով աշխատանք: Այլ կերպ նրանք նոր գործի արդեւակ կդառնան և նրանց բախտը դժվար չե կռահել:

Ստախանովյան-բուսիգիւնյան-վինոգրադովյան շարժումը միայն առաջին պտուղներն ե տվել: Խնդիրն այն ե, վոր այս շարժումը խորապես համակի բանվոր դասակարգի ամբողջ մասսային և վոր մեր հրամանատարական կադրերը հասկանան ղեկավարների ավելի բարձր դասարան փոխադրվելու համար քննութեան բռնելու իրենց անհետաձգելի պարտականութեանը: Յեւ այն ժամանակ մեր Ֆաբրիկաների ու գործարանների արտադրողականութեանը կարճ ժամանակամիջոցում կապահովի մեզ արդյունաբերական արտադրանքի կրկնապատկում ու յեռապատկում, ինչպես այդ քանի-քանի անգամ մատնանել ե ընկ. Ստախանը: (Մափախարութեանը):

Հոկտեմբերյան հեղափոխութիւնը ճեղք ե բացել համաշխարհային կապիտալիզմի մեջ, դրանով իսկ սկսելով յերկու հասարակական սխտեմների՝ կապիտալիստականի և սոցիալիստականի պատմական մըրցութիւնը: Այդ ժամանակից ի վեր հին և նոր աշխարհի զարգացման ուղիների հակադրութիւնն ավելի ու ավելի յե զգացվում: Սոցիալիզմի համար մղվող պայքարի նոր վերելքը մեր յերկրում, վոր ստացել է ստախանովյան շարժման անունը նույնպես այս մասին ե վկայում: Բալական ե ասել, վոր նման փառտեր կապիտալիզմին անձանոթ են և դրանք այնտեղ պարզապես անհնարին են:

Վերջին ժամանակներս կապիտալիզմի բախտի մասին առանձնապես շատ դառն խոսքեր են ասվել: Յեւ իրոք, կապիտալիստական հասարակութիւնն տերերի դործերն այնքան ել հարթ չեն դնում:

Կապիտալիզմն իր հին արդյունաբերութեամբ դուրդուրում ե նախապատերազմյան մակարդակի մոտերքում, մակարդակ, վորից մենք, ձեզ հետ միասին, արդեն շատ առաջ ենք անցել: Վերջին տարիների համաշխարհային տնտեսական ճգնաժամն առանց խոսքերի, բայց ամեն խոսքից ավելի բարձր ձայնով խոսել ե նեխովող կապիտալիզմի ընդհանուր ճգնաժամի մասին: Կապիտալիզմի ստեղծագործական ուժերի սպառման վերաբերյալ ուրիշ սպացույցներ ել հարկավոր են արդյոք: Ել ո՞վ կարող ե հույս դնել այն բանի վրա, թե վերջին տարիների դործարկութեան ու սովի սպանիչ հետևանքներից հետո ժողովրդական լայն

մասսաները կհալատան կապիտալիզմի ուժերին: Վերջին տարիներում տեղի ունեցած կուլտուրական ուժերի չլսված վատնումից հետո, այն բանից հետո, յերր դործագործների շարքերը մտալ կուլտուրայի, տեխնիկայի և դիտութեան մարդկանց աղպիսի քանակութիւն, կուլտուրայի ծաղկման վերաբերյալ իր հույսերն ել ո՞վ կկապի կապիտալիզմի հետագա բախտի հետ:

Բայց կապիտալիզմն ուզում ե սպրել և ինքնապահպանման ուղիներ ե փնտռում: Անդոր լինելով ինչպես նյութական, այնպես ել կուլտուրական արժեքներ ստեղծելու, նա համաձայնում ե ամեն ինչի, վորպեսզի իշխանութիւնն իր ձեռքից բաց չթողնի: Հետպատերազմյան ժամանակաշրջանում Փաշիստական տիպի դիկտատուրաներ ստեղծելու պատճառն այս ե: Բայց դրանից հետո արդյոք կարելի՞ յե զարմանալ, վոր Փաշիզմը դարձել ե անհետացող աշխարհի գաղանութեան և մութ ուժերի խորհրդանիշը: Մինչև անգամ մանր բուրժուական շերտերը, ել չենք խոսում աշխատավոր ինտելիգենցիայի մասին, չեն ցանկանում իրենց բախտը կապել Փաշիստական դիկտատուրաների բախտի հետ: Սրանից հետո ել կարելի՞ յե զարմանալ, վոր բանվոր դասակարգի մեջ Փաշիզմը չի աճեցնում վոչինչ, բացի հեղափոխական տեղութիւնից դեպի Փաշիզմը:

Միայն այդ կապակցութեամբ կարելի յե հասկանալ գաղութային ավանտյուրաների և իմպերիալիստական հալիտակումների քաղաքականութեան նշանակութիւնը, քայլեր, վորոնց մեջ են տեսնում, դեպի առաջ ձգտող կապիտալիստական յերկիրները, ստեղծ-

ված դրությունից յելնելու միջոցը: Գաղութային թա-
լանի դործում ավելի յերջանիկ պետութիւններէից իր
ժամանակին հետ մնալով, նրանք այժմ ջանում են
ստալ շարժւել իմպերիալիստական փորձված ճանա-
պարհներով: Այս բանի որինակներն ամենքի աչքի
առջև են:

Ո՞վ չգիտե Մանջուրիայի հափշտակման փաստը
և Զինաստանում կատարվող նոր հափշտակումների
մասին, վորոնք դեռ հայտնի չեն թե ինչով կարող են
վերջանալ Արևելքի իմպերիալիստական ավանտյու-
րիստների համար:

Մեր առջևն է Հաբեշտանի հափշտակման ավան-
տյուրան, վորը կապված է նոր համաշխարհային պա-
տերազմի բռնկման սպառնալիքներէ հետ, պատերազմ,
վորն իսկիցան վտանգավոր է ամբողջ կապիտալիստա-
կան սիստեմի գոյութեան համար:

Յեւրոպայի կենտրոնում Փաշխտները չեն ճշն-
վում՝ աղմուկ հանելու իրենց հարևանների և Մերձ-
բալթյան յերկիրների հաշիւն հափշտակումներ կատա-
րելու սլանների մասին:

Կարելի չէ կանգ չառնել միջանի իմպերիալիս-
տական պետութիւնների կողմից խորհրդային Միու-
թեան նկատմամբ հափշտակողական իրձեր ունենալու
վրա: Մենք միայն մի բան գիտենք, անցել է ինտեր-
վենցիաների ժամանակը, այժմ այդ մասին խոսք ան-
գամ չի կարող լինել: (Փաթորկալից ծափահարու-
թյուններ: Բոլորը վառֆի յեն կանգնում):

Ի՞նչ արած, վոր մեր խորհրդային յերկիրն իբ-
րապաշտման սկսել է համեմատաբար ցածր կուլտու-
րական ու տեխնիկական մակարդակից: Արդյոք յերկ-

տասարգ խորհրդային պետութեան հանդեպ իրենց
կուլտուրայի և տեխնիկայի գերազանցութեամբ չե՞ր,
վոր պարոնայք կապիտալիստները դեռևս յերեկ պար-
ծենում էին: Սակայն ժամանակները փոխվում են և
նույնիսկ շատ արագ:

Հոկտեմբերյան հեղափոխութիւնն իրավացիորեն
համարվում է բոլշևիկյան հեղափոխութիւն: Բոլշևիկ-
ները, մեծ Լենինի գլխավորութեամբ, հոկտեմբերյան
որերին ապահովեցին խորհրդային իշխանութեան հաղ-
թութիւնը: Բոլշևիկմի ուժը հեղափոխութեան դործի
և նրա ուղիները ճիշտ ըմբռնելու մեծ հավատքի մեջ
է: Բոլշևիկմը, Լենինի գլխավորութեամբ, բանվոր
դասակարգի հաղթութեան վերաբերյալ այդ հավատքն
անց է կացրել բոլոր փորձութիւնների բովով, ապա-
ցուցել է, վոր սոցիալիզմի հաղթութիւնը մեկ յեր-
կրում հնարավոր է և կազմակերպել է հենց այդ հաղ-
թութիւնը: Իսկ դրանով քանի՞ անգամ է հեշտացել
պրոլետարիատի հաղթութիւնը մյուս յերկիրներում:
(Ծափահարութիւններ):

Ինկեր Ստալինի մեծ դերը մեր յերկրում սոցիա-
լիզմ կատուցելու գործում այն է, վոր նա, ինկեր
Ստալինը, զարգացրել է Լենինի՝ մեկ յերկրում սո-
ցիալիզմի կատարյալ հաղթութեան հնարավորութեան
վերաբերյալ ուսմունքը և բոլշևիկյան կուսակցութիւ-
նը, նրա ղեկավարութեամբ, ջախջախելով մանր-բուր-
ժուական ոպորտունիստներին, այդ ուսմունքը բան-
վորական մասսաների սեփականութիւն է դարձրել:
(Ծափահարութիւններ):

Հոկտեմբերյան հեղափոխութեան հաղթութիւնից
հետո գլխավոր հարց դարձավ աշխատանքի և նրա

արտադրողականութեան կադմակերպման հարցը: Այն ժամանակ Լենինը զարգացրեց սոցիալիստական մրցութեան դադափարները և այդ դադափարներն սկսեցին սոցիալիզմի շինարարութեան գլխավոր շարժիչ ուժը դառնալ: Այն ժամանակից ի վեր, յերբ կոլանտեսութեանները հաղթութեան տարան գլուղում, հասարակական աշխատանքի արտադրողականութեան հարցը դարձավ վո՛չ միայն բանվոր դասակարգի, այլև կուլանտեսային գլուղի արմատական հարցը:

Բոլշևիկյան կուսակցութեանն արավ ամեն ինչ, վերակենդանի սոցիալիստական մրցութեան լենինյան դադափարներն ամբողջ ժողովրդի սեփականութեան դադանան: Լենինի գործի հավատարիմ շարունակող ընկեր Ստալինը դարձավ սոցիալիստական մրցութեան իսկական ներշնչողն ու առաջնորդը, մրցութեան, վորի բարձրագույն աստիճանը ստախանովյան շարժումն է: (Ծափահարութեաններ):

Ստախանովյան շարժումը, դա—բանվոր դասակարգի կուլտուրական ուժերի աճման ցուցանիշն է: Այն փաստը, վոր ստախանովյան շարժումն արագորեն աճում է, նշանակում է, վոր բանվորական մասսաներում մենք արդեն ունենք կուլտուրականութեան վորոշ կուսակում: Մենք կողմնակից ենք ստախանովյան շարժումն ամեն կերպ զարգացնելուն, և, օւրեմն, կուլտուրական ուժերը բանվոր դասակարգի մեջ ամեն կերպ ավելացնելուն: Սրանից յերևում է, թե ինչ նշանակութեան ունի ստախանովյան շարժումն ամբողջ բանվոր դասակարգի գործը դարձնելը: (Ծափահարութեաններ):

Այժմ չի՞ յերևում արդե՞ր, վոր հաղթանակած

բանվոր դասակարգի յերկրը վստահելի ուղիներ և գտել դեպի յերջանիկ կյանք, վոր այդ վստահելի ուղիներն են հասարակական աշխատանքի բարձր արտադրողականութեանը և աշխատավորութեան կուլտուրականութեանը: Մենք առայժմ ունենք նոր իրավակարգի առաջին պտուղները միայն, բայց դրանք արդեն խոստանում են մեր յերկրի ստեղծագործական ուժերի ծաղկումը չտեսնուած մասշտաբներով: Կապիտալիզմի հետ համեմատութեան անելը յուրաքանչյուր աշխատավորի հավատ պետք է ներշնչի, վոր նրանց համար կամ միայն մի վստահելի ուղի,— այն ուղին, վորով մեզ տանում է Լենինի—Ստալինի կուսակցութեանը: (Ծափահարութեաններ):

Մենք հիշում ենք մեր յերկրի գործի միջադպիշ նշանակութեանը: Մենք հիշում ենք նաև այն, վոր Խորհրդային Միութեան սահմաններից դուրս աշխատավորութեան մեջ մեր ունեցած բազմաթիւ բարեկամների կողքին մենք ունենք նաև ուժեղ թշնամիներ:

Արդե՞ր չի՞ հանցաւորներ են յեղել մեր հեղափոխութեան նվաճումների դեմ: Այո պատճառով է, վոր մենք այսպես չառ ենք հոգում մեր յերկրի սահմանների պաշտպանութեան մասին և այն մասին, վոր ամբանա մեր պանծալի Կարմիր բանակը: (Փոքորկալից ծափահարութեաններ: Բոլորը վոտփի յեմ կամգնում: Դահլիճում լսվում են «Ուտա», «Կեցցե՛ր Կարմիր բանակի առաջնորդ ընկեր Վորոշիլովը» բացականչութեաններ: «Ուտա»):

Մարտական դիրքում է կանգնած նաև մեր դիմադրատեղութեանը: Ինչպես հայտնի յէ, իր խնդիրը նա

մեծ հաջողութեամբ ե կատարում: (Ծախահարութեան-
մեր):

Աշխատանքը և նրա կազմակերպումը—այս և մեր
խնդիրների հանդուցակետը: Յեւ այն ժամանակվանից
ի վեր, յերբ հանրային սոցիալիստական սեփականու-
թյունը տիրապետող ուժ դարձավ, նույնիսկ գոյություն
արդեն աշխատանքի կազմակերպման փոքր հաջողու-
թյունն իսկ մեր ուժերի նկատելի աճ ե տալիս: Կա-
պիտալիստական և սոցիալիստական հասարակար-
գերի մրցութեան մեջ աշխատանքի կազմակերպման
հաջողութեանները և, հետևաբար, բանվոր դասակար-
գի կուլտուրական կարգերի աճումը, վճռական նշա-
նակութեան ունեն: Ստախանովյան շարժումը ցույց ե
տալիս, վոր կազմակերպված, կուլտուրական աշխա-
տանքը մեր յերկրում կարող ե արդեն իսկական հրաշ-
ներ գործել: Այդ ցույց ե տալիս, վոր նոր տեխնիկա-
յին տիրապետած բանվոր դասակարգի մարդիկ,—ա՜հ
սրտնք են նոր, անդասակարգ սոցիալիստական հասա-
րակութեան արժանավոր կերտողները:

Մեր պայմաններում աշխատանքը վերադաստիա-
րակում ե մարդկանց և աշխատավորներին յերբմեծ
ծեծկված, խալար ու կիսաքաղց մարդկանցից դարձ-
նում ե աղատ, հասարակական աշխատանքում կազ-
մակերպված, կուլտուրական կյանքի յերջանիկ կեր-
տողներ: Վորքան շատ բան անենք այս տեսակետից,
այնքան ավելի կմոտենանք մեր հիմնական խնդրի՝
անդասակարգ սոցիալիստական հասարակութեան իրա-
կանացմանը:

Թե վորքան շատ բան ե արված արդեն խորհրդա-
յին յերկրի մարդկանց սոցիալիստական վերադաստիա-

րակութեան գործում, այդ ցույց ե տալիս ստախանով-
յան շարժումը: Այս շարժումը բանվոր դասակարգի
մեջ աճած սոցիալիստական կուլտուրականութեան ար-
դյունք ե: Ստախանովյան շարժումն իր հերթին ուժ-
նապես առաջ կշարժի մասսաների այդպիսի վերադաս-
տիարակման գործը: Աշխատանքի բարձր արտադրողա-
կանութեան ունեցող ստախանովյան շարժման ծախ-
ւումը, նոր հնարավորութեաններ ե ստեղծում մաս-
սաների բարեկեցութեան ու կուլտուրական մակարդա-
կի արագ բարձրացման համար և դրա հետ մեկտեղ
իրագործում ե մասսաների սոցիալիստական վերադաս-
տիարակութեանն առաջնորդ հետևելի մասշտաբ-
ներով, իսկ այս վերջինը մեր առջև բաց ե անում այն-
պիսի յերջանիկ կյանքի հեռանկարներ, վորի մասին
առաջներում կարելի յեր միայն յերագել:

Մենք տեսնում ենք, թե ստախանովյան շարժման
աճումն ինչպես ուժեղներն բարձրացնում ե ժողովրդա-
կան մասսաների վրդին: Կայտառութեան ու յեռանդի
նոր ալիքն աշխատավորներին մեջ զգացվում ե ամեն
քայլով իրենց: Այս բոլորը հնարավոր են միայն այն-
տեղ, վորտեղ կապիտալիզմը տապալված ե և հաղթա-
նակել ե ղադատադրված աշխատանքը:

Սորհրդային Միութեան սահմաններից դուրս այժմ
միլիոնավոր գլուխներ մեր կողմն են դարձել: Բանվոր
դասակարգի վոչ-կուսակցական և կուսակցական բոլ-
շևիկների ներկա համագումարն այնտեղ ևս աննկատե-
լի չի անցնի: Վրմանք — թշնամիները—միայն թույլ
տեղերն են վորոնում և կկամենային համոզվել, վոր
ստախանովյան շարժումը հաստատուն չե: Ուրիշները—
բարեկամները—խոր համակրանքով են դիտում մեր

յերկրի նոր մարդկանց, վորոնք նոր յերջանիկ կյանք են կերտում: Այս համակրանքը մեզ համար առանձնապես թանկ է: Մենք նրա նշանակութիւնը փորձով զգացել ենք առաջին դժվարին տարիներում:

Մեր յերկրում ազատագրված աշխատանքի հաջողութիւնների աճման հետ մեկտեղ, աճելու յե Խորհրդային Միութեան սահմաններից դուրս գտնվող աշխատավորների համակրանքը մեր դործի նկատմամբ: Այս պրոլետարական համակրանքը և այն ուղիների ըմբռնումը, վորոնցով մենք հասել ենք հաղթութեան ունեղ առաջ ենք ընթանում անդասակարգ սոցիալիստական հասարակութեան շինարարութեան դործում, դա մեծագույն ուժ է: Այս բոլորն ե՛լ ավելի մատչելի և ե՛լ ավելի մոտ են դարձնում ուրիշ յերկիրների բանվորների սրտին այն, ինչ կատարվում է մեզ մոտ լեհինի-Ստալինի կուսակցութեան ղեկավարութեամբ, և մյուս յերկիրների բանվորների հետ մեկտեղ մենք կարող ենք ասել՝ կյանքը, փաստերը խոսում են այն մասին, վոր մենք հաղթանակելու յենք: (Ծափահարութիւններ: Բոլորը վոտֆի յեն կանգնում: Բացականքիւններ՝ «Ուտա», «Կեցցե՛ իմաստուն ուսուցիչ բնկեր Ստալինը», «Կեցցե՛ կուսակցութեան կեցորոնական կոմիտեն», «Կեցցե՛ կարմիր բանակը», «Կեցցե՛ն բնկեր Ստալինը և բնկեր Մոլոտովը»: Բացականքիւններ՝ «Ուտա»: Ամբողջ դահլիճն օվացիա յե սարֆում բնկեր Ստալինին):

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1. ՈՎԵ՛Ր ԵՆ ՍՍՍՐԱՆՈՎԱԿԱՆՆԵՐԸ ՅԵՎ ԻՆՁԻ ՅԵՆ ՀԱՍԵԼ ՆՐԱՆՔ	3
2. ՍՍՍՐԱՆՈՎԱԿԱՆՆԵՐԸ—ՆՈՐ ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՐԳԻ ՄԱՐԴԻԿՆ ԵՆ	20
3. ԻՆՁ Ե ՍՍՍՐԱՆՈՎՅԱՆ ՇԱՐԺՈՒՄԸ	30

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0200001

ԳԻՆԸ 50 Կ.

ЦЕНА 50 К.

В. М. МОЛОТОВ
**О стахановском движении
и культурности рабочего класса**

Армпартиздат, Эривань, 1935